

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101895

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сіренко Михайло Михайлович

2. Sirenko Mykhailo Mykhailovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-06-2021

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Товариство з обмеженою відповідальністю «Панасівка-Центр»

Код за ЄДРПОУ: 31796979

Місцезнаходження: вул. Мало-Панасівська, 5/7, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61052, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.086.022

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.21

Тема дисертації:

1. Правове регулювання акцизного податку в Україні.
2. Legal regulation of excise tax in Ukraine.

Реферат:

1. Дисертація присвячена теоретико-прикладному аналізу правового регулювання акцизного оподаткування в Україні. Проведене дослідження закріплених нормативно-правових конструкцій дозволяє говорити про недоречність позиціонування прямих та непрямих податків як взаємовиключних категорій. Подібний акцент обумовлено можливістю функціонування в окремих випадках непрямих податків як прямих та навпаки (податок на прибуток на монопольному ринку цін набуває певних рис непрямого податку). Підсумковий розподіл податкового тягаря при цьому має відносний, а не абсолютний характер. У дисертації встановлено відмінності у реалізації функцій оподаткування акцизним податком та податком на додану вартість. Подібна ситуація обумовлена тим, що на практиці податок на додану вартість несе основне навантаження з реалізації фіскальної функції оподаткування, у той час як у функціональному значенні індивідуального акцизу переважає регулюючий початок. Зроблено наголос на особливостях закріплення у податковому

законодавстві пільг по акцизному податку. Констатовано відсутність централізованого закріплення пільг однією статтею, що обумовлено встановленням вичерпного переліку оподатковуваних акцизним податком операцій. Це не виключає закріплення поруч із ними операцій з підакцизними товарами, які не підлягають оподаткуванню. Така конструкція дозволяє у випадку необхідності легко їх виключити з такого переліку та спростити реалізацію процедури корегування правового механізму акцизу. Констатована необхідність удосконалення нормативного закріплення термінологічного апарату, що використовується при оподаткуванні. Запропоновано закріпити у податковому кодексі визначення терміну «непрямий податок», визначити характерні риси податків цього типу. Встановлено, що непрямі податки реалізуються в цінах на товари, а тиск непрямого оподаткування насамперед припадає на ті верстви населення, які мають більші можливості для споживання. Збільшення частки непрямого оподаткування впливає на дискреційний (вільний до використання) дохід і приводить фактично до ситуації, аналогічній дії прямих податків. Наведено аргументи щодо диференціації у рамках непрямого оподаткування (у тому числі акцизного) складових податкового обов'язку. При прямому оподаткуванні й обов'язок обліку, і обов'язок сплати, і обов'язок звітності реалізується зобов'язаною особою – платником. У той же час розмежування формального й реального платника передбачає й певну диференціацію в реалізації складових елементів податкового обов'язку. Обов'язок по сплаті податку здійснюється формальним платником, але за рахунок коштів платника реального. Доведено доцільність розмежування термінів «ухилення від оподаткування» та «обхід оподаткування». Внесено пропозиції щодо структурування статті, що регулює об'єкт справляння акцизу. При цьому запропоновано розподілити її на дві частини та визначити при цьому об'єкт оподаткування монопольних товарів та об'єкт оподаткування високорентабельних товарів з подальшою їх деталізацією по пунктах. Визначено динаміку розвитку непрямого оподаткування та зазначено, що акцизи в ньому з'явилися не першими. Спочатку виникли митні платежі, оскільки іноземна торгівля розвивалася раніше та більше, ніж внутрішня, і була вагомішою причиною для оподаткування. Ці податки мали на меті не оподаткування іноземних користувачів, а тільки іноземних купців, і падали одночасно на торгівлю імпорту, експорту, і навіть транзитну. У сучасних умовах запропоновано серед акцизів за критерієм розміру бази оподаткування виділяти дві підгрупи: а) універсальні; б) специфічні. Універсальні акцизи оподатковують всі групи товарів, а специфічні – встановлюються лише на окремі групи товарів.

2. The dissertation is devoted to the theoretical and applied analysis of legal regulation of excise taxation in Ukraine. The conducted research of the fixed normative-legal constructions allows to speak about the inappropriateness of positioning of direct and indirect taxes as mutually exclusive categories. Such an emphasis is due to the possibility of functioning in some cases of indirect taxes as direct and vice versa (income tax in the monopoly price market acquires certain features of indirect tax). The final distribution of the tax burden is relative, not absolute. In the dissertation the differences in realization of functions of taxation by the excise tax and the value added tax are established. This situation is due to the fact that in practice the value added tax bears the main burden on the implementation of the fiscal function of taxation, while the functional value of the individual excise tax is dominated by the regulatory principle. Emphasis is placed on the peculiarities of enshrining excise tax benefits in tax legislation. The absence of centralized consolidation of benefits by one article was stated, which is due to the establishment of an exhaustive list of transactions subject to excise tax. This does not preclude the consolidation of non-taxable transactions with excisable goods next to them. This design allows, if necessary, to easily exclude them from this list and simplify the implementation of the procedure for adjusting the legal mechanism of excise duty. The necessity of improvement of normative fixing of the terminological device used at the taxation is stated. It is proposed to enshrine in the Tax Code the definition of the term "indirect tax", to define the characteristics of taxes of this type. It is established that indirect taxes are realized in the prices of goods, and the pressure of indirect taxation falls primarily on those segments of the population that have greater opportunities for consumption. An increase in the share of indirect taxation affects discretionary (free to use) income and actually leads to a situation similar to the effect of direct taxes. There are arguments for differentiation in the framework of indirect taxation (including excise) components of the tax liability. In the case of direct taxation, both the obligation to account, and the obligation to pay, and the obligation to report are realized by the

obligated person - the payer. At the same time, the distinction between formal and real taxpayers implies a certain differentiation in the implementation of the constituent elements of the tax liability. The obligation to pay the tax is made by the formal taxpayer, but at the expense of the real taxpayer. The expediency of distinguishing between the terms "tax evasion" and "tax avoidance" is proved. Proposals have been made for structuring the article regulating the object of excise duty. It is proposed to divide it into two parts and determine the object of taxation of monopoly goods and the object of taxation of highly profitable goods with their subsequent detailing by items. The dynamics of the development of indirect taxation was determined and it was noted that excises were not the first to appear in it. Initially, customs duties arose because foreign trade developed earlier and more than domestic trade, and was a more important reason for taxation. These taxes were not aimed at taxing foreign users, but only foreign merchants, and fell simultaneously on trade in imports, exports, and even transit. In modern conditions, it is proposed to distinguish two subgroups among the excises according to the criterion of the size of the tax base: a) universal; b) specific. Universal excises tax all groups of goods, and specific - are imposed only on certain groups of goods. The feature of selectivity inherent in the excise tax, which is one of the distinguishing features of this payment, which distinguishes it from the value added tax, which has a universal character, is determined. If the payers of value added tax are almost all consumers, the excise tax is paid only by consumers of excisable goods, and this is not all segments of the population. The subject and object of excise tax are differentiated. The first is the things of the material world, while the second - certain, defined by law, transactions with excisable goods. Thus only the fact of existence of the excisable goods at the person does not entail payment of the excise tax. In order for a tax liability to arise from this tax, an additional fact is required - the person taking certain action in respect of such goods.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лукашев Олександр Анатолійович

2. Lukashev Oleksandr Anatoliiovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бліхар Марія Миронівна

2. Blikhar Mariia Myronivna

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Солдатенко Оксана Володимирівна

2. Soldatenko Oksana Volodymyrivna

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білінський Дмитро Олександрович
2. Bilinskyi Dmytro Oleksandrovysh

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Головашевич Олександр Олександрович
2. Holovashevych Oleksandr Oleksandrovysh

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Криницький Ігор Євгенович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Криницький Ігор Євгенович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.